

Отже, мобільні пристрої, які застосовуються як персонально, так і в корпоративному сегменті, схильні до цілої низки потенційних загроз. Для організації безпеки мобільних пристроїв користувачі повинні підвищувати рівень знань для формування «культури інформаційної безпеки», а також застосовувати вбудовані та додаткові методи і засоби захисту.

Список використаних джерел:

1. Нестерчук Я. К 2020 году количество мобильных пользователей вырастет до 4,6 млрд. человек [Електронний ресурс] / Яна Нестерчук // IGate. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://igate.com.ua>
2. Mobile and tablet internet usage exceeds desktop for first time worldwide [Електронний ресурс] // GlobalStats. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://gs.statcounter.com/press/mobile-and-tablet-internet-usage-exceeds-desktop-for-first-time-worldwide>.
3. В.Н.Конев, М.И. Фроимсон, Д.М.Михайлов, В.Л. Евсеев // Вирусные атаки на современные мобильные платформы.
4. Фроимсон М. И. Основные принципы построения защищенной операционной системы для мобильных устройств / М. И. Фроимсон, С. В. Кутепов, О. В. Тараканов. // Спецтехника и связь. – 2013. – №1. – С. 43–47.
5. Безопасность мобильных технологий в корпоративном секторе. Общие рекомендации. – Москва, 2015. – (АРСИБ), – 24 с.

Клекот Р.О.

бакалавр,

*Навчально-науковий інститут інформаційної безпеки
Національної академії Служби безпеки України*

«ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА» – ФЕНОМЕН ХХІ СТ. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Інформаційна війна стала різновидом бойових дій, у яких ключовим об'єктом впливу є інформація, що зберігається або циркулює в керуючих, державних, оборонних, розвідувальних, контррозвідувальних енергетичних, транспортних та інших важливих системах супротивника.

Інформаційна війна може вестись між людськими спільнотами, які мають власні системи влади, що володіють різними, в чомусь взаємовиключними, антагоністичними системами цінностей, включаючи ідеологію і систему влади. Такими групами є визнані і невизнані держави, союзи держав, сторони громадянської війни, екстремістські, у тому числі терористичні організації, які прагнуть до насильницького захоплення влади, сепаратистські, визвольні рухи тощо.

Варто погодитись з думкою багатьох вітчизняних аналітиків стосовно того, що загрози від проведення інформаційної війни спричинили появу серйозних викликів для України як цілісної, незалежної держави.

Аналізуючи останні події, котрі відбуваються в Україні, вітчизняні аналітики схожі у думці у тому, що інформаційна війна заповонила медіа-простір. Її методика є досить унікальною і спрямована на знищенні усієї інформаційної інфраструктури або ж окремих елементів. Джерелом та потенційною зброєю є інформація. Під час ведення такого роду війни може не бути жертв, руйнувань, голоду, але у більшості випадків ці наслідки є рівнозначними.

Представник групи «Інформаційний спротив» В'ячеслав Гусаров стверджує, що Кремль розпочав нову інформаційну атаку, щоб підтримати новий виток ескалації конфлікту на сході України, чинити тиск на українське керівництво з метою змусити його приймати московський сценарій з урегулювання конфлікту. Експерт виокремлює напрями, на яких ця атака зосередилася:

- нав'язування точок зору про неспроможність української влади керувати державою та приймати раціональні рішення;
- створення уявлень про те, що наразі для української еліти більш важливими є вирішення політичних питань, ніж події на Сході України;
- формування негативних суджень про воєнно-політичне керівництво України та про те, що хаотичні бойові дії призводять до невиправданих жертв серед сил АТО;
- поширення поглядів про те, що українська армія на Сході України деморалізована та неспроможна вести бойові дії, а також про недовіру особового складу до керівництва;
- нав'язування думки про те, що Україна не зможе прожити без російського газу та що сторонам необхідно повернутися до перегляду газових контрактів.

На переконання більшості вітчизняних аналітиків, захист суверенітету України та її територіальної цілісності потребує вжиття негайних заходів з боку як керівництва держави, органів влади щодо впровадження новітньої Доктрини інформаційної безпеки України, а також забезпечення її реалізації та підтримки не лише в державних установах але й суспільством у цілому.

Але заходи протидії інформаційній агресії також повинні бути зважені та обґрунтовані. Україна, що втягнута в інформаційну війну з'являється природна необхідність обмежень і заборон зазначених впливів. Натомість ці обмеження чи заборони можуть зіштовхуватися із запереченнями, притаманними демократичному суспільству. Наприклад, у відповідь на нещодавню заборону трансляції російського телеканалу «Дождь» в Україні, координатор Комітету захисту журналістів у країнах Європи та Центральної Азії Н. Огнянова назвала цю заборону «незграбною цензурою». Аналогічну заяву зробив віце-президент Freedom House з міжнародних програм Р. Герман.

Таким чином актуальним стає аналіз прийнятності обмежень та заборон відповідного інформаційного й культурного контенту в демократичному суспільстві.

На закінчення варто навести думку німецького філософа і психолога Еріха Фромма (1900-1980), який у своїй фундаментальній праці «Анатомія людської деструктивності» (1973), звернув увагу на те, що людині, як істоті, важливо

опиратись на певну систему моральних координат – розділяти добро і зло, щоб протистояти зовнішнім загрозам.

Коли людина чітко ідентифікує себе з певним суспільством, бачить себе частиною групи, колективу єдиної держави, вона «обростає моральним корінням», оскільки суспільство пропонує їй певну систему координат, яка допомагає всім колективно вижити в найскладніших ситуаціях. Адже недарма найменше піддаються маніпулюванню люди з чітко вираженою соціальною і політичною позицією, оскільки маніпулятивні дії пропорційно співвідносяться із соціокультурною ідентичністю, освіченістю, груповою солідарністю тощо. Саме тому у виробленні колективного, загальнодержавного спротиву в умовах інформаційної війни особливе значення має система виховання і освіти, яка розвиває громадянські якості, патріотизм, любов до Батьківщини.

Список використаних джерел:

1. Зброя масового ураження: інформаційна війна – хто і як переможе? / Військова панорама. – Режим доступу: <http://wartime.org.ua/>
2. Гусаров В. Кремль розпочав нову інформаційну операцію проти України [Електронний ресурс] / В. Гусаров. – Режим доступу: <http://osvita.mediasapiens.ua/material/34281>
3. Горбань Ю.О. Інформаційна війна проти України та засоби її ведення // Information technology. Вісник НАДУ – 1'2015. – С. 136-141.
4. Кухаренко Р. Інформаційні війни в українському контексті // [Електронний ресурс] / Р. Кухаренко. – Режим доступу: <http://www.global-analyt.com/>
5. Петрик В. Сутність інформаційної безпеки держави, суспільства та особи [Електронний ресурс] / В. Петрик. – Режим доступу: <http://justinian.com.ua/article.php?id=3222>

Кузьменко М.М., Поляк Р.Ю.

студенти,

Науковий керівник: Маскевич О. Л.

кандидат філософських наук,

старший викладач,

Вінницький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА ПРОТИ УКРАЇНИ. РЕЗОНАНС НАВКОЛО ЗАКОНУ «ПРО ОСВІТУ»

Класичне визначення війни постійно зазнає змін, а традиційне бачення війни – застаріле та не відповідає вимогам часу. Сьогодні на інформаційному просторі ведуться інформаційні війни. Інформація – глобальний ресурс сьогодення, за допомогою якого збільшується ефективність керування в усіх сферах життя [1, с. 18].